

Sirküler Tarihi : 26/09/2022

Sirküler No : 2022 / 128

ASGARİ ÜCRET DESTEĞİ GENELGESİ

(07.09.2022 tarihli ve 2022/19 sayılı)

1. KAPSAMA GİREN İŞVERENLER

5510/4-1(a) kapsamında uzun vadeli sigorta kolları hükümleri uygulanan sigortalıları çalıştıran özel sektör işyeri işverenleri ile 5018 sayılı Kanuna ekli (I) sayılı cetvelde sayılan kamu idarelerine ait kadro ve pozisyonlarda uzun vadeli sigorta kolları hükümleri uygulanan sigortalıları çalıştıran işverenler hariç olmak üzere diğer kamu işyeri işverenleri yararlanabilecektir.

- 2021 yılının aynı ayına ilişkin Kuruma verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde prime esas günlük kazancı 179 Türk lirası ve altında bildirilen sigortalıların toplam prim ödeme gün sayısını geçmemek üzere, 2022 yılında cari aya ilişkin verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde bildirilen sigortalılara ilişkin toplam prim ödeme gün sayısının, 2022 yılı içinde ilk defa bu Kanun kapsamına alınan işyerlerinden bildirilen sigortalılara ilişkin toplam prim ödeme gün sayısının,
- 2022 yılı Temmuz ilâ Aralık ayları/dönemi için günlük 3,33 Türk lirası ile çarpımı sonucu bulunacak tutar uygulanacak olup, 6356 sayılı Kanun hükümleri uyarınca Toplu İş Sözleşmesine tabi özel sektör işverenlerine ait işyerleri için belirlenen tutar 358 Türk lirası olarak esas alınacaktır.
- Destekten yararlanmak için başvuru şartı aranmayacak olup, uygunluğatespit edilen işverenler destekten yararlandırılacaktır.
- Kanundan kaynaklı indirim tutarı, işverenlerin Kuruma ödeyecekleri sigorta primlerinden otomatik olarak kurum tarafından mahsup edilecektir.

2. DESTEKTEN YARARLANMAYA İLİŞKİN USUL VE ESASLAR

Aylık prim ve hizmet belgelerinin veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinin yasal süresinde verilmesi gerekmektedir. Aylık prim ve hizmet belgesinin/muhtasar ve prim hizmet beyannamesinin yasal süresi içinde verilmemesi halinde belgelerin/beyannamelerin yasal süresinde verilmediği aylar için destekten yararlanılamayacaktır.

Destekten yararlanabilmesi için, işverenler 2022 yılı Temmuz ila Aralık ayına/dönemine ait aylık prim ve hizmet belgesini/muhtasar ve prim hizmet beyannamesini yasal süresi içinde vereceklerdir. Buna göre yasal süresi içinde verilen asıl ve ek belgelerdeki/beyannamelerdeki toplam gün sayısından yine yasal süresinde verilen iptal belgelerdeki/beyannamelerdeki gün sayısı düşülerek yararlanılabilecek prim ödeme gün sayısı hesaplanacaktır.

2022 yılı öncesi tescil edilmiş olan işyerleri için uygulanacak olan asgari ücret desteğinden işverenler Kuruma vadesi geçmiş borcu olsa dahi yararlanılabileceğigibi, aylık prim ve hizmet belgesinden/muhtasar ve prim hizmet beyannamesinden kaynaklanan prim borçlarının ödenmiş olma şartı aranmayacaktır.

2022 yılı Temmuz ile Aralık ayları/dönemleri için sigorta primine esas kazancın eksik bildirildiğinin veya hiç bildirilmediğinin denetim ve kontrolle görevli memurlarca yapılan soruşturma ve incelemelerde veya mahkeme kararları neticesinde ya da kamu kurum ve kuruluşlardan alınan yazılardan anlaşılması halinde, 2022 Temmuz ile 2022 Aralık ayları/dönemleri için destekten yararlanamayacağı gibi yararlanılmış olması halinde, yararlandırılan tutarlar gecikme zammı ve gecikme cezası ile birlikte geri alınacaktır.

Destekten yararlanılacak ayda/dönemde aylık prim ve hizmet belgesi/muhtasarve prim hizmet beyannamesi ile 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında uzun vadeli sigorta kollarından bildirilen sigortalıların sayısının, 2021 yılı Ocak ile Aralık ayı/döneminde aylık prim ve hizmet belgesi/muhtasar ve prim hizmet beyannamesi ile 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında uzun vadeli sigorta kollarından en az sigortalı bildirimi yapılan aydaki/dönemdeki sigortalı sayısının altında olması halinde, en az sigortalı sayısının altında bildirim yapılan ayda/aylarda destekten yararlanılamayacaktır.

2021/Ocak ile 2021/Aralık aylarına/dönemlerine ve 2022 yılı Temmuz ile Aralık aylarına/dönemlerine ilişkin sigortalı sayısında değişikliğe neden olacak şekilde gerek kendiliğinden, gerekse mahkeme ilamına ya da kamu kurum ve kuruluşlarınca düzenlenen belgelere veya Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarınca yapılan tespitlere istinaden düzenlenen aylık prim ve hizmet belgesinin/muhtasar ve prim hizmet beyannamesinin (Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin 102 nci maddesinde belirtilen ve yasal süresinde verildiği kabul edilen belgelerden kaynaklanan asıl veya ek belgeler dahil) Kurum tarafından işleme alınma tarihinin 2021/Ocak ile 2021/Aralık ayları/dönemleri için 1/3/2022, 2022 yılı Temmuz ile Aralık ayları/dönemleri için 28/2/2023 tarihinden sonra olması halinde söz konusu belgelerdeki/beyannamelerdeki sigortalılar en az sigortalı bildirimi yapılan aydaki/dönemdeki sigortalı sayısının hesaplanmasında/en az sigortalı bildirimi yapılan aydaki/dönemdeki sigortalı sayısı ile karşılaştırmada dikkate alınmayacaktır.

3. SİGORTA PRİMLERİNİN İŞVEREN VE SİGORTALI HİSSELERİNİN TAMAMININ DEVLET TARAFINDAN KARŞILANDIĞI DURUMLARDA VERİLECEK DESTEK TUTARI

Sigorta primlerinin işveren ve sigortalı hisselerinin tamamının devlet tarafından karşılandığı teşvikler kapsamında sigortalı istihdam ediliyor olması halinde, işverenlerin bu kapsamdaki sigortalıları için ödeyeceği sigorta primlerinin tutarının İşsizlik Sigortası Fonunca karşılanacak tutardan az olduğu durumlarda, sadece işverenin ödeyeceği tutar kadar asgari ücret desteğinden yararlanılabilecektir.

4. ALT İŞVERENİ BULUNAN İŞYERLERİ VE ALT İŞVERENLERLE İLGİLİ İŞLEMLER

5510 sayılı Kanun uyarınca alt işverenler için müstakil işyeri dosyası tescil edilmediğinden ve alt işverenler sosyal sigorta yükümlülüklerini asıl işverene ait işyeri dosyası üzerinden yerine getirdiklerinden, alt işvereni olan işyeri dosyalarında alt işverenlerin kendi çalıştırmış oldukları sigortalılarının asgari ücret desteğinden yararlanmaları için alt işverenlerin 5510 sayılı Kanunun geçici 88 inci maddesinin uygulanacağı 1/7/2022-31/12/2022 döneminde faaliyetine devam ediyor veya faaliyete yeni başlayacak olması gerekmektedir.

Bu bakımdan, alt işverenler için uygulanacak olan asgari ücret desteğinin, alt işverenlerin kendilerine ait alt işverenlik tescillerinin; 1/1/2022 tarihinden önce yapılmış olması ve 2022 yılında da faaliyetine devam ediyor olması halinde genelgenin 2 numaralı bölümünde açıklanan usul ve esaslar, 1/1/2022 tarihinden sonra yapılmış/yapılacak olması halinde ise yine genelgenin “3- 2022 Yılında Tescil Edilmiş/Edilecek Olan İşyerlerine İlişkin İş ve İşlemler” başlığında belirtilen usul

ve esaslar dikkate alınarak her bir alt işveren için ayrı ayrı uygulanacaktır.

Bu kapsamda,

Asgari ücret desteğinin hesaplanmasında, prim ödeme gün sayısının, toplam sigortalı sayısının, 2021 yılındaki uzun vadeli sigorta kollarından bildirilen en az bildirim yapılan aydaki sigortalı sayısının ve prime esas kazançların hesabı konusundaki genelgede belirtilen hususlar, asıl işveren ve her bir alt işveren yönüyle ayrı ayrı değerlendirilecektir.

Asıl işveren ile alt işverenler bakımından destekten yararlanma usul ve esaslarının tespitinin ayrı ayrı yapılması nedeniyle, alt işverenlerin çalıştırdığı sigortalıların prime esas kazanç tutarlarını eksik bildirdiğinin, sigortalılarını kayıt dışı çalıştırdığının ya da bildirdiği sigortalının fiilen çalışmadığının tespit edilmesi halinde yalnızca ilgili alt işverenlerin destek tutarları geri alınacak, buna karşın asıl işverenin destek tutarı ise geri alınmayacaktır. Ancak asgari ücret desteğinin iptalinden dolayı alt işverene çıkacak borçlardan asıl işveren de müteselsilen sorumlu olacaktır. Asıl işverenlerin alt işverenleri ile, alt işverenlerin ise birbirleriyle destekten yararlanmak için istihdamın kaydırılması şeklinde muvazaalı işlem yaptıklarının anlaşılması halinde bu işveren ve alt işverenler hakkında asgari ücret desteğine ilişkin hükümler uygulanmayacaktır.

Asıl işverenlerin alt işverenleri ile, alt işverenlerin ise birbirleriyle destekten yararlanmak için istihdamın kaydırılması şeklinde muvazaalı işlem yaptıklarının anlaşılması halinde bu işveren ve alt işverenler hakkında asgari ücret desteğine ilişkin hükümler uygulanmayacaktır.

5. İHALE MAKAMLARINCA DESTEKTEN YARARLANAN İŞVERENLERİN HAKEDİŞLERİNDEN YAPILACAK KESİNTİLERE İLİŞKİN USUL VE ESASLAR

Bilindiği üzere, 5510 sayılı Kanunun geçici 88 inci maddesinde “4734 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (a), (b), (c) ve (d) bentlerinde sayılan idareler tarafından ilgili mevzuatı uyarınca yapılan ve sözleşmesinde fiyat farkı ödeneceği öngörülen hizmet alımlarında, ihale dokümanında personelsayısının belirlendiği ve haftalık çalışma saatinin tamamının idarede kullanılmasının öngörüldüğü işçilikler için birinci fıkra uyarınca İşsizlik Sigortası Fonu tarafından karşılanacak tutarlar bu idarelerce işverenlerin hak edişinden kesilir.” hükmü yer almaktadır. Bu bakımdan, geçici 88 inci madde kapsamında destekten yararlanan işverenlerin yararlandıkları destek tutarlarının ihale makamlarınca hakkeşlerinden kesilebilmesi için, söz konusu destek kapsamında yararlanılan tutar “İdarelerce e-borç sorgulama” ekranından görüntülenerek kesinti yapılacaktır. Hazine ve Maliye Bakanlığı Muhasebat ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğünün ve ihale makamlarının destek tutarına ilişkin hakkeşlerden yaptıkları kesintiler İşsizlik Sigortası Fonuna aylık olarak aktarılır. Aktarıma ilişkin bilgilendirme Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından ilgililerine yapılır.

6. EV HİZMETLERİNDE 10 GÜN VE DAHA FAZLA ÇALIŞTIRILAN SİGORTALILAR İLE KONUT KAPICILIĞI İŞYERLERİNDE ÇALIŞTIRILAN SİGORTALILAR

1/1/2022 tarihinden önce 5510 sayılı Kanunun Ek 9 uncu maddesinin birinci fıkrasına göre ev hizmetlerinde ay içinde 10 gün ve üzerinde sigortalı çalıştıran işverenler ile konut kapıcılığı işyerlerinde sigortalı çalıştıran işverenler, Kanunun geçici 88 inci maddesi uygulamasından 2021 yılında beyan edilen prime esas günlük kazanç tutarının 179,00 TL ve altında olması koşuluyla yararlandırılacaklardır. İlk defa 1/1/2022 ve sonrasında ev hizmetlerinde ay içinde 10 gün ve üzerinde sigortalı çalıştırması nedeniyle Ek 9 uncu madde kapsamında müracaat eden işverenler ile konut kapıcılığı işyerlerinde sigortalı çalıştıran işverenler hakkında vadesi geçmiş borcun bulunmaması ve cari ay prim borçlarının ödenme zorunluluğu bulunduğundan, genelgenin “3-2022 Yılında Tescil Edilmiş/Edilecek Olan İşyerlerine İlişkin İş ve İşlemler” başlığında belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde destekten yararlanılacaktır.

7. 4447 SAYILI KANUNUN GEÇİCİ 19 UNCU MADDESİNDE YERALAN TEŞVİKTEN YARARLANILMASI DURUMUNDA ASGARİ ÜCRET DESTEĞİNİN HESAPLANMASI

Bilindiği üzere, 4447 sayılı Kanunun geçici 19 uncu maddesinde, “Bu maddeyle düzenlenen destek unsurundan yararlanmakta olan işverenler; aynı sigortalı için aynı dönemde diğer sigorta primi teşvik, destek ve indirimlerden yararlanamaz.” hükmü yer almaktadır. Bu bağlamda, 4447 sayılı Kanunun geçici 19 uncu maddesinde yer alan teşvikten yararlanan sigortalılar için söz konusu teşvikten yararlanılan aylarda asgari ücret desteğinden faydalanılamayacaktır. Ancak, 1/1/2022 tarihinden önce tescil edilmiş işyerleri bakımından 2021 yılının aynı ayında 4447 sayılı Kanunun geçici 19 uncu maddesinde yer alan teşvikten bildirilen sigortalılar bulunması halinde söz konusu sigortalılar asgari ücret desteğine esas gün sayısının hesabında dikkate alınacaktır.

İşverenin 2022/Kasım ayında desteğe esas gün sayısı hesaplanırken 2021/Kasım ayında uzun vadeli sigorta kollarından bildirilen sigortalıların prim ödeme gün sayısını geçmemek üzere 2022/Kasım ayında uzun vadeli sigorta kollarından bildirilen sigortalıların prim ödeme gün sayıları esas alınacaktır. Bu durumda her ne kadar 2021/Kasım ayında 27103 kanun numarası ile bildirilen sigortalılar asgari ücret desteğinde faydalanamamışlar da desteğe esas gün sayısının hesaplanmasında söz konusu sigortalılar da dikkate alınacak olup; 2022/Kasım ayındaki asgari ücret desteğine esas gün sayısı 90 günü geçmeyecektir.

2022/Kasım ayında bildirilen sigortalılardan 27103 kanun numarası ile bildirilen sigortalılar için asgari ücret desteğinden faydalanılamayacağından, 2022/Kasım ayında 5510 kanun türü ile bildirilen sigortalıların prim ödeme gün sayısı 300 gün 2021/Kasım ayında bildirilen 90 günden fazla olduğundan, 2022/Kasım ayında destekten yararlanılacak gün sayısı 90 olacaktır.

Bu durumda, işverene verilecek destek tutarı $90 \times 3,33 = 299,70$ TL dir. Söz konusu işverenin 2022/Kasım ayında 5510 kanun türü belge için ödeyeceği prim tutarının 250,00 TL, 27103 kanun türü belge için ödeyeceği prim tutarının ise 1.000,00 TL olduğu varsayıldığında, işverenin 299,70 TL tutarındaki desteğinin 250,00 TL si işveren borcundan mahsup edilecek, 27103 kanun türü belge için ödeyeceği 1.000,00 TL prim tutarı için ise herhangi bir mahsup işlemi yapılmayacaktır.

8. ASGARİ ÜCRET DESTEĞİNDEN YARARLANMAK İÇİN BAŞVURU ŞARTI

7410 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 64'üncü maddesi ile 5510 sayılı Kanuna eklenen geçici 88 inci maddesinde öngörülen asgari ücret desteğinden yararlanmak için işverenlerin başvuru şartı aranmayacak olup, genelgede belirtilen şartları taşıyan işverenlerimiz Kanun hükümlerinden yararlanacaktır.